

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging van de Kernenergiewet artikel 17 lid 4

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl.

1. Wat is de aanleiding?

Directe aanleiding voor het wetsvoorstel Aanpassing inspraakverplichtingen Kernenergiewet (Kew) is de aanbeveling van het Nalevingscomité bij het verdrag van Aarhus (verder: Nalevingscomité) in 2018. Deze aanbeveling is gedaan naar aanleiding van een klachtenprocedure bij het Nalevingscomité over de Kernenergiewetvergunning voor de verlenging van de ontwerpbedrijfsduur van de Kerncentrale van Borssele in 2013. (<https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/CC-63/ece.mp.pp.c.1.2019.3.en.pdf>). De ontwerpbedrijfsduur is de duur van de bedrijfsvoering waarvoor de technische veiligheid van de installatie – de systemen, structuren en componenten - is aangetoond.

2. Wie zijn betrokken?

Exploitanten (vergunninghouders) van nucleaire installaties, in het bijzonder kerncentrales, kunnen worden geraakt door het wetsvoorstel, omdat de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure (UOV) van afdeling 3.4 Awb altijd verplicht wordt voor vergunningaanvragen over de verlenging van de ontwerpbedrijfsduur, ook als daarvoor geen fysieke ingrepen nodig zijn. De UOV verplicht tot een zienswijzeprocedure voorafgaand aan verlening van de definitieve vergunning.

Naast exploitanten is de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (verder: ANVS) als het voor vergunningverlening bevoegde gezag bij het wetsvoorstel betrokken.

3. Wat is het probleem?

Voor de heroverwegingen of aanpassingen van de ontwerpbedrijfsduur van een nucleaire installaties zijn niet altijd fysieke ingrepen noodzakelijk. Aanpassingen van de ontwerpbedrijfsduur kunnen in een dergelijk geval op grond van het geldende artikel 17, lid 4, Kew vergund worden met een reguliere vergunningprocedure zonder voorafgaande zienswijzeprocedure. Het Nalevingscomité is van oordeel dat voor aanpassingen van de ontwerpbedrijfsduur, ook als zij niet met fysieke ingrepen gepaard gaan, altijd een zienswijzeprocedure gevolgd moet worden.

In het tweede lid van artikel 17 Kew bevat een redactionele fout, die hersteld moet worden.

4. Wat is het doel?

Het wetsvoorstel is een van de te treffen maatregelen om tegemoet te komen aan de aanbeveling van het Nalevingscomité. Door aanvulling met een extra vereiste van het vierde lid van artikel 17 Kew, wordt geborgd dat altijd de UOV wordt gevolgd bij een vergunning tot wijziging van de ontwerpbedrijfsduur van een nucleaire installatie. De UOV geeft een ieder de gelegenheid om zienswijzen in te dienen op de ontwerp-vergunning, dus voordat de definitieve vergunning wordt verleend.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om een technische verbetering aan te brengen in het tweede lid van artikel 17 Kew, waar "van de Dienstenwetparagraaf" wordt vervangen door "van de Dienstenwet, paragraaf".

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De aanbeveling van het Nalevingscomité bij het Aarhus verdrag. Nederland is partij bij het verdrag en heeft zich daarmee aan een juiste implementatie en uitvoering van dit verdrag gecommitteerd.

6. Wat is het beste instrument?

Aanpassing van de Kernenergiewet, omdat deze wet voorschrijft welke procedure voor welke Kernenergiewetvergunningen gevolgd moet worden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Door het wetsvoorstel wordt de duur van vergunningprocedure voor een aanpassing van de vergunde ontwerpbedrijfsduur, zonder fysieke ingrepen, 6 maanden in plaats van de gebruikelijke 8 weken bij toepassing van de reguliere procedure zonder zienswijzeprocedure. Daarnaast leidt het voorstel tot extra administratieve lasten voor de exploitant van een nucleaire installatie.

Voor een Kew-vergunning die met de UOV tot stand komt betaalt de exploitant een vergoeding die ca €127.000 meer bedraagt dan bij een reguliere vergunningprocedure zonder voorafgaande inspraak. Desondanks zijn de maatschappelijke lasten van het wetsvoorstel voor de exploitant beperkt. Enerzijds omdat de aanpassingen van de ontwerpbedrijfsduur niet vaak gedurende de exploitatie van een nucleaire installatie voorkomen en anderzijds omdat de toepassing van de UOV aansluit bij de bestaande vergunningpraktijk, waarvoor wijzigingen van de ontwerpbedrijfsduur eerder (vrijwillig) voor de UOV gekozen is.

Burgers en ngo's krijgen door het wetsvoorstel altijd de gelegenheid tot het geven van hun zienswijze bij vergunningen tot aanpassing van de ontwerpbedrijfsduur van een nucleaire installatie.

Voor de bestuurlijke lasten van de ANVS zal het wetsvoorstel weinig gevolgen hebben. Tegen een vergunning die met voorafgaande inspraak tot stand is gekomen kan alleen nog beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Na het volgen van de reguliere procedure is er vóór het beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State nog eerst bezwaar tegen de vergunning bij het bevoegde gezag, in casu de ANVS, mogelijk.

Tot slot heeft het wetsvoorstel geen gevolgen voor de rijksbegroting.